

Spis treści

WSTĘP	7
Rozdział 1	
DYDAKTYKA OGÓLNA JAKO NAUKA PEDAGOGICZNA	9
1.1. Geneza dydaktyki ogólnej jako nauki	9
1.2. Przedmiot badań, zadania i funkcje dydaktyki	19
1.3. Dydaktyka ogólna a dydaktyki szczegółowe	22
1.4. Powiązania dydaktyki z innymi naukami	25
1.5. Podstawowe pojęcia dydaktyki	28
1.6. Wybrane problemy badań dydaktycznych	39
Rozdział 2	
ISTOTA I CHARAKTERYSTYKA WSPÓŁCZESNEGO	
PROCESU KSZTAŁCENIA	44
2.1. Istota procesu kształcenia	44
2.2. Składniki procesu kształcenia	56
2.3. Ogniwa procesu kształcenia	59
Rozdział 3	
CELE KSZTAŁCENIA	68
3.1. Pojęcie celu kształcenia	68
3.2. Źródła celów	74
3.3. Związek celów kształcenia z wartościami	74
3.4. Operacjonalizacja celów kształcenia	80
3.3. Taksonomiczne ujęcie celów kształcenia	83
Rozdział 4	
TREŚCI KSZTAŁCENIA	88
4.1. Istota treści kształcenia	88
4.2. Kryteria doboru treści kształcenia	94
4.3. Podstawowe teorie doboru treści kształcenia	97
4.4. Plany i programy kształcenia	103
Rozdział 5	
ZASADY KSZTAŁCENIA	110
5.1. Istota i rodzaje zasad	110
5.2. Zasada pogładowości	113
5.3. Zasada systemowości	115
5.4. Zasada łączenia teorii z praktyką	117
5.5. Zasada indywidualizacji i zespołowości	119
5.6. Zasada przystępności	121
5.7. Zasada samodzielności	122
5.8. Zasada operatywności wiedzy	123
5.9. Zasada świadomej aktywności	124
5.10. Zasada trwałości wiedzy, umiejętności i nawyków	126
5.11. Zasada wdrażania do kształcenia ustawicznego	127

5.12. Zasada efektywności.....	128
Rozdział 6	
METODY KSZTAŁCENIA	130
6.1. Pojęcie i klasyfikacja metod kształcenia	130
6.2. Charakterystyka wybranych metod kształcenia	139
6.2.1. Opowiadanie	139
6.2.2. Pogadanka.....	140
6.2.3. Wyjaśnienie	142
6.2.4. Opis.....	143
6.2.5. Dyskusja.....	144
6.2.6. Praca z książką.....	148
6.2.7. Wykład.....	152
6.2.8. Metody problemowe	163
6.2.9. Pokaz	171
6.2.10. Metoda zajęć praktycznych	172
6.2.11. Instruktaż	174
6.2.12. Ćwiczenia i treningi	175
6.2.13. Metoda laboratoryjna.....	178
6.2.14. Drama	179
Rozdział 7	
FORMY ORGANIZACYJNE KSZTAŁCENIA.....	186
7.1. Pojęcie i klasyfikacja form kształcenia.....	186
7.2. Lekcja jako podstawowa forma kształcenia w szkole podstawowej, gimnazjum i szkole średniej	191
7.3. Inne formy kształcenia występujące na wszystkich szczeblach edukacji.....	198
7.3.1. Wykład	198
7.3.2. Seminarium.....	199
7.3.3. Pokaz	203
7.3.4. Praca domowa	204
7.3.5. Wycieczka.....	209
7.3.6. Obozy.....	211
7.3.7. Imprezy sportowe	212
7.3.8. Praktyki	212
Rozdział 8	
INFRASTRUKTURA I ŚRODKI DYDAKTYCZNE	216
8.1. Podstawowa terminologia	216
8.2. Klasyfikacja i funkcje środków dydaktycznych	219
8.3. Charakterystyka wybranych środków dydaktycznych	222
8.3.1. Podręcznik.....	223
8.3.2. Techniki multimedialne.....	228
8.3.2.1. Komputer.....	230
8.3.2.2. Internet.....	235
8.3.2.3. Telewizja i film.....	239

Rozdział 9	
SPRAWDZANIE I OCENIANIE WYNIKÓW PROCESU KSZTAŁCENIA	242
9.1. Istota i cele sprawdzania.....	242
9.2. Formy i metody sprawdzania.....	246
9.3. Istota, funkcje i cechy oceny	257
9.4. Ewaluacja dydaktyczna	262
Rozdział 10	
NIEPOWODZENIA SZKOLNE	268
10.1. Istota i rodzaje niepowodzeń szkolnych	269
10.2. Przyczyny niepowodzeń szkolnych	274
10.3. Niepowodzenia dydaktyczne na etapie edukacji wczesnoszkolnej	
- rodzaje i przyczyny.....	281
10.3.1. Niepowodzenia dydaktyczne w zakresie treści humanistycznych.....	282
10.3.2. Niepowodzenia dydaktyczne w zakresie edukacji matematycznej	290
10.4. Zapobieganie i przezwyciężanie niepowodzeń szkolnych	297
10.5. Wybrane formy udzielania uczniom pomocy w nauce szkolnej.....	299
10.5.1. Zajęcia wyrównawcze.....	299
10.5.2. Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne	300
10.5.3. Korepetycje.....	302
10.5.4. Pomoc koleżeńska	303
10.5.5. Zajęcia świetlicowe.....	303
10.5.6. Teksty programowane.....	304
10.5.7. Koła zainteresowań.....	304
Rozdział 11	
UCZEŃ	306
11.1. Pojęcie ucznia-jego obowiązki i prawa	306
11.2. Dojrzałość szkolna	310
11.3. Uczeń zdolny.....	315
11.4. Uczeń trudny	320
Rozdział 12	
NAUCZYCIEL WE WSPÓŁCZESNEJ EDUKACJI.....	322
12.1. Definicja zawodu nauczyciela.....	322
12.2. Historyczny rys zawodu nauczyciela	326
12.3. Rola, zadania i funkcje współczesnego nauczyciela.....	328
12.4. Predyspozycje i cechy oraz typologie osobowości nauczyciela.....	333
12.5. Kompetencje i kwalifikacje zawodowe nauczycieli	338
12.6. Aktualne tendencje w kształceniu nauczycieli	343
Rozdział 13	
GŁÓWNE PROBLEMY EDUKACYJNE XX I XXI WIEKU.....	345
13.1. Dorobek dydaktyki XX wieku.....	345
13.2. Wyzwania edukacyjne XXI wieku	353
BIBLIOGRAFIA	358